

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
havonta
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
havonta
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adóznak vissza.

KÖZÉRDEK

Vegyestartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félévre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
Nyiltér sora 15 kr.

A kard.

Január 19-én éjjel dr. Daday Ferencz kir. alügyész Gyulafehérvárt, a „Hungária“ kávéházban mulatott. Ott volt a zenekar is, mert nincs igazi multság bor és cigány nélkül. A bor okozta-e, vagy egy kis szeszély, nem tudjuk, lehet mind a kettő, elég az hozzá, hogy a cigányok előbb az osztrák himnust, azután a „Jaj de fáj a szívem érted“ népdalt huzzák, mely utóbbi dalmára szokták némelyek a: „Jaj de hunczut a német“ triviális szövegét is énekelgetni. Eközben belép négy közös hadseregbeli tiszt, s közülök egyik dr. D.-hoz lépve, megkérdezte, hogy ő huzatja-e ezt a nótát? az igenlő feleletre a tiszt kihuzza kardját, dr. D.-hoz vág s czilinder kalapját ketté hasítja, fejét oly súlyosan megsebesítve, hogy orvosi vélemény szerint 24 napra van szükség, míg sebe begyógyul. A tett után a tiszt elhagyta a kávéházat, közülök kettő névjegyt hagyván dr. Daday részére, hogy párbaj útján magának elégtételt szerezhessen. Dr. Daday pedig a pinczér segítségével lemosván a fejét előntő vért, mulató társa segítségével haza ment. A tiszt másnap bejelentette az esetet, a katonai hatóság szoba fogásba helyezte és megindította a vizsgálatot, másfelől pedig a kir. törvényszék is elrendelte a súlyos testi sértés iránti eljárást s a katonai hatósággal végzendő közös vizsgálathoz Oelberg Ottó kir. törvényszéki bírót küldötte ki. — Ez a száraz tényállás.

Kérdés kérdésre tolu ez alkalomból s bevaljuk, nem mindenre könnyű a felelet. Bizonyára szabad mindenkinek azt a nótát huzatni, a mi neki tetszik, ámde ha egy porosz van jelen, intelligens ember nállunk nem huzatja a marsaille-

illetet s ha francia, nem a „Wacht am Rhein“ dalt, sőt készséggel elismerjük, hogy nyilvános helyen, még zártkörű társaságban sem huzatnók el az osztrák himnust s a „Jaj de hunczut“ nótát egyszerre, olyformán mint Daday tette. Miért? egyszerűen azért, mert intelligens magyar embernek nem helyes, nem szabad a mi politikai viszonyaink között oly magatartást tanusítani s oly tetteket követni el, mely vallási, nemzetiségi, társadalmi tekintetben provokálólag sértő, a polgárság s a katonaság közötti jó viszony tekintetében pedig elidegenítő lehet. Ha mi, mert jogunk és kötelességünk s nem tűrhetünk el más nemzetiségű egyének részéről bármily sértő fellépést, első sorban nekünk kell tisztességes példával járnunk elől, hogy — eltekintve e törvény rendelkezéstől — a mi magatartásunk is intő példát szolgálhasson. Mondhatja valaki: ejh, mit! csak egy eset nem fog világra szóló változást okozni a viszonyokban? Erre az a feleletünk, hogy a sok apró, hajszálnyos repedés a végül könnyen előidézheti bármily nagy és hatalmas épület összeomlását. Vajon pl. ha román atyafiak, meg a száz testvérek részéről régebben minduntalan nem fordultak volna elé a magyar nemzet elleni rossz akarat tünetei, a még részben most is fenálló bizalmatlanság érzete verhetett volna-e erőt a szívekben? Hiszen csak az, ki munkált valaha az egyetértés és testvériség, a társadalmi összetartás szép és nemes művének létesítésén, csak az képes látni, hogy az ily széthuzás első repedéseit legtöbbször még csak nem is kard okozta sebek, hanem sokkal kisebb egyéni sérelmek okozták. És ha egyáltalában ily sérelmeket nem szabad elkövetni intelligens magyar embernek, az ily sérelmet kétszeresen számítjuk be a tisztviselőnél.

S hogy ez eset éppen Gyulafehérvárt történt meg a hol a legszebb viszony létezett a polgárság és katonaság között, rendkívül sajnáljuk.

A legszigorubbán ítélve meg tehát a dolgot a fennebbiek szerint, úgy véljük, hogy némi hiba követtetett el. De hogy e hibáért való feleletre vonásra nem volt feljogosítva az illető cs. és kir. tiszt ur s még kevésbé arra, hogy kardot rántson s véres elégtételt vegyen a maga személyéért, ő a kit személyesen nem bántott az alügyész ur, vagy a cs. és kir. tiszt karéért, akiket még kevésbé kívánt bántani, Sőt, ha bántva érezte is magát, meg van a kellő út és mód a megfelelő elégtétel szerzésére, tetszett volna azt igénybe venni.

De hát a dolog megtörtént, az illetékes hatóságok bizonyára megtorolják a vétkes eljárást. Mi azonban, az összes hazai sajtó által annyiszor hangoztatott kérdést vetjük fel: miért kell a katonának szolgálaton kívül is fegyverrel járni? Ha háborus idők, hadgyakorlatok vannak, vagy diszben kell megjelenni természetesen találjuk, hogy tényleges szolgálaton kívül is hordja minden katonát oldalfegyverét, de hogy békés időben minek esőrömpöltesse és csillogtassa, annak az ok nélküli parádészkodáson kívül nincs értelme, különösen pedig mikor már annyi szomorú eset bizonyította be, hogy tiszt és közlegény egyaránt visszaélt fegyverével.

A Gyulafehérvárt állomásozó tiszt kar, élén a legkiválóbb törzstisztek sorából választott várparancsnokkal, mindég a legbarátságosabb magatartással tanusított a polgársággal szemben s ennek viszonzásául méltó tiszteletben, igen sok tiszte éppen közszereteten részesült. Az előfordult sajnós eset azonban intő példát szolgálhat katonának és polgárnak egyaránt, hogy figyelemmel kell lennünk e jó viszony

TÁRCZA.

Emlékezés Nagyenyed pusztulására.

(1849. január 8.)

Szilágyi Farkastól.

(Folytatás.)

Elő ment három olasz lovas, továbbá Kemény főispán és az expedicióban részt vett többi főurak lóháton.

Mintegy 200 lépéssel utánuk haladt Perecz olasz lovasaival és a két század honvéd.

Ezeket követték a menekülőkkel rakott szekerek és azon menekülők, kik a szekerekre nem térvén fel, gyalog mentek.

A szekérsort br. Kemény István négylovas kocsija nyitotta meg, melyen a Sárdon 1848 okt. 29-én véghez ment mészáriás alkalmával legyilkolt Benedek József Alsófehérmegye volt főbírájának özvegye és az ugyanott és ugyanakkor legyilkolt Szöllösi Elek alsófehérmegyei szolgabíró özvegye és ennek 5 kis árvája foglaltak helyet.

Utolsó voltak az enyedi és egerbegyi nemzetőrök. Felvinczig nem volt baj.

A hőszen elnyuló és lassan haladó menet csendjét csak a szekereknek messze elhalszó csikorgása, a

*) Benedek Józsefnét és Szöllösi Eleknét kis gyermekeivel együtt az akkori sárdi unitus oláplap néhai Papp Miklós mentette meg a bizonyosnak látszó haláltól. Eleintén lelkész lakásában adott nekik szállást, később egy zséletházba helyeztette be. Hat hét multával a gyulafehérvári várparancsnoktól nyert részökre engedélyt, hogy Sárdot elhagyhassák s Enyedre jöhessenek. November 20-án körül jöttek fel Enyedre két császári katona fedezete alatt, kiket szintén Papp Miklós kért a várból.

keményre fagyott mély hó ropogása, a menekülők egy részének keserves sirása és a nemzetőrök néha hangosabb társalgásának sajátságos egyhangú zaja zavarta.

Décső községénél még egy pár enyedi menekült vettek fel, kik a falu végén várakoztak a csapatra.

A régi országot egy meredek hegyen keresztül vezetett be Felvinczre.

Mikor a menet előtt haladó 3 olasz lovas és Kemény Istvánék a hegy lapályára felértek, három szembe jövő oláh lovas pillantottak meg.

Schvalizsereink utánuk iramodtak s sebes vágatásban üzték a város romjai között.

Mikor a székháza elibe a csörgőhöz értek, a székházából, a rom. kath. templom és papi lakból váratlanul száz meg száz golyó röpített lovasainkra, mire ezek megfordultak s a kapott lösebekből vérző lovaikkal vágattak vissza a csapat felé.

A lovasok annyira súlyos sebeket kaptak, hogy szekerekre kellett őket helyezni.**)

E közben a tetőre értek a honvédek és nemzetőrök is, hol Perecz a honvéd tiszteket és a nemzetőrök őrnagyával rövid hadi tanácsot tartott.

A hegyről már jól kilehetett venni, hogy benn Vinczen az u. n. „Czigány hegy“ és az attól jobbra kezdődő hegyvonul nyugoti oldala rakva volt fegyveres oláhokkal.

Talán felesleges is mondanom, hogy ez az Aksentye vezetése alatt álló nagy oláh tábor volt, mely M. Ujvár környékéről nyomult Felvinczig előre, hogy a mentő csapatnak és menekülőknek e helyen utjokat állja s ha lehetséges lessz az utolsó emberig legyilkolja.

Képzelné lehet, hogy a menekülők százaiak lelkén mily magass foku rémület vett erőt, mikor ujjal oláh

**) A tordai korbáiban felgyógyult mind a három. A sebesült lovak közül kettő a Zsidóvár tetőn pusztult.

tábor pillantottak meg, mely életökre tör.

A rövid haditanács végeztével Perecz a szekereket és az oláh foglyokat, néhány enyedi nemzetőr fedezete alatt a Vincz nyugoti szélén olvonuló régi országúton indította utnak, maga pedig csekély számú csapatát csatasorokba állítva ereszkedett alá a város romjai közé.

Felvincz északi irányban nyuló része, az u. n. „Torda-utca“ egy nem széles völgyben terül. A ki Torda felé akar menni ezen völgyet nem kerülheti el.

Aksentye szerencsére csak a kelet feleli hegyvonulat szállotta meg seregével, a nyugoti emelkedést ellenben fedezetlenül hagyta.

A mentőcsapat és a menekülők tehát Füged felőlről nem voltak támadásnak kitéve.

Az enyedi nemzetőrök, a mint Perecz kissé odább haladt, az oláh foglyokat leölték, vagy lánosáikkal keresztül szurták, hogy a bajt ne növeljék még ezek is.

Csak kettő-három maradt életben közülök a szekerek között bujkálva, vagy magát valamelyik enyedi jó ismerősének oltalma alá helyezve. Ezeket azután Tordára szállították.

A szekerek között csakhamar iszonyu zűrzavar keletkezett.

Ezek egy része a járatlan uton, a rét fűzái között árkon-bokron keresztül sebes vágatásnak indult gyors futással igyekező az ellenség táborát meghaladni.

Néhányan sikerült is a menekülés, mások azonban feldőltek s egy nagy szekér torlódás támadt.

Olyan szekeresek is akadtak, kik a menekülőket ledobták s üresszekerekkel igyekeztek menekülni.

Ezeket a lelketlen embereket a nemzetőrök szuronyal vagy puska ággyal kergették vissza.

Növelték a bajt, az óriási zűrzavart a menekülők jajveszékéseik, kik a szekerekről lebukva, vagy ledobtatva ide-oda futkostak, az elfagyott taguak, a sebesültek máskáltak, vérző tagjaik nyomot hagyván magok után a keményre fagyott havon.

fentartására, mire azonban a vélt sérelmek illetéktelen és véres megtorlása alkalmas eszközzel soha sem szolgálhat s a ki így jár el, méltó a legszigorubb büntetésre.

Jegyzőkönyv.

Nagyenyed r. t. város közönségének polgármester helyettes Török Dániel első tanácsos elnöke alatt 1891. év január hó 20-án a város-ház gyűléstermében megtartott rendkívüli képviselői közgyűléséről.

(Folytatás.)

A megindult tárgyalás rendén id. Gáspár János kir. tanácsos képviselői tag indítványozza, hogy a képviselő-testület mondja ki, miszerint

a) a jelzett cikkekben polgármester az ellen intézett alaptalan gyanúsításokat fegyelmi vizsgálat alapjául nem fogadhatja el, miután azok valótlanosságát a képviselő-testület minden egyes tagja ismeri.

b) a képviseletre s a városi polgárságra vonatkozólag a jelzett cikkekben foglalt sértő támadásokat és kifejezéseket utasítsa vissza s mindkét tekintetben nézetének határozatának egy n y i l a t k o z a t b a n adjon kifejezést.

Ezen indítvány ellenében báró Splényi Henrik azon okból, mivel véleménye szerint híriapi cikkek feletti tárgyalás nem tartozik a képviselet hatáskörébe, hanem a sajtóbírósa elé, napi rendre terészt indítványoz.

Képviselőtestület a „Kolosvár” című politikai lap 7. és 10. folyó évi számaiban „Nagyenyei állapotok” rovat alatti cikksorozatának részletes megvitatása után, egyetlen tagjának kivételével, egyhangulag határozatképpen kimondja: miszerint a nevezett cikkekben nyíltan és rejtetten rágalomokkal és gyanúsításokkal illetett polgármesternek a város közügyei körül utolsó részleteiben is ismert működését olyannak tudván, hogy buzgó és eredményes munkálkodása következtében a méltatlan gyanúsításnak még csak látszatával sem illetheti, s ezért nemcsak hogy fegyelmi eljárásnak helyét nem látja, hanem nekie ez alkalommal is elismerést és teljes bizalmat szavaz.

De mert az ismertett cikksorozat a város képviselőtestületét is mélyen sértő vádakkal s aljas gyanúsításokkal illeti, a névtelen cikkiről eljárása feletti megbotránkozását fejezi ki, s egyszersmind elhatározza, hogy a sajtó útján félrevezetni szándékolt nagy közönség felvilágosítása czéljából a való tényeknek s az igazi helyzetnek megfelelően egy „Nyilatkozat” adassék ki, melynek kiadására első sorban a „Kolosvár” szerkesztőjét s a többi lapok szerkesztőseit felkéri.

Ezen nyilatkozat megszerkesztésére és nyomban a közgyűlés elé terjesztésére id. Gáspár János, Török Bertalan, dr. Bartók György, Müller Mihály, dr. Magyarai Károly, Deli Ödön, Szilágyi Farkas, Tóth Miklós, Medgyes Balint és Dunai Albert képviselői aai küldetnek ki.

Eközben az oláhok golyói is repülni kezdetek a nemzetőrök és a menekülők közzé, melyek azonban mi kárt sem tettek, miután egy részüket a fűzfák fejták fel. más része elfáradva érkezett, a harmadik rész pedig nem talált.

A nemzetőrök bátrabbjai és a lövésben gyakorlottabbak elvégre valamennyire sorakoztak s a szekereket hátukkal fedve, az oláhok tüzelését viszonzni kezdték.

Mig Vincz nyugoti szőlén ezek történetek, azalatt a város romjai között, a töltött ut mentén kemény és elkeseredett küzdelem fejlődött ki egrészről honvédeink és az egerbegyi nemzetőrök, másrésztől a Schwarzenau hadosztályából Aksentye táborába került két század grancsár és az oláh tábor azon része között, mely a „Czigány hegyen volt elhelyezve.

A grancsárok tömött sorokban elállottak az ország-utat s az utról, valamint a kath. templomból a papi lak udvaráról és az ut két szélén fekvő telkek romjai közül, támogatva az oláh tábor balszároja által, honvédeinket s az egerbegyi nemzetőröket kemény sortűzekkel fogadták.

Perezi csapata látván a vele szemben álló nagy számú ellenséget, eleintén ingadozni kezdett s a sorokon a megbomlás aggasztó jelei voltak észrevehetőek.

Ezt Perezi észrevevén harsány hangon szigorú rendeletet ad ki, hogy mindenik katona teljesítse kötelességét, meghátrálni ne próbálja senki, mert a ki ezt teszi lefog lövetni.

A „Czigány hegyről az oláhság nagy lárma között ugyszólván omlott alá az országutra.

Marosujvár felől nagyszámu oláh lovas vágat előre és sietett a magyar csapat háta megett foglalni állást s azt ez oldalról támadni meg.

A veszély perczről-perczre növekedett.

Dancs Lajos honvéd kapitány századával az ut nyugoti oldalára húzódik s az országot sánca által némileg fedett állásból szór kemény tüzet az ellenségre,

3. A küldöttségnek a mellékterembe vonulása után a nyilatkozat megszerkesztése idejére elnök a gyűlést felhívja.

Szünet után a küldöttség a terembe megjelenvén s elnök a gyűlést folytatónak megnyitván, felolvastatik a „Nyilatkozat.” (Mult számunkban egész terjedelemben közölve volt. Szerk.)

Képviselői közgyűlés a felolvasott szöveget teljertalmulag elfogadja, egyhangulag magáévá teszi s annak közzétételével a tanácsot bizza meg.

4. Csató János kir. tanácsos képviselő aa indítványozza, hogy az eltávozott polgármester a gyűlésbe meghívassék s a hozott határozat tudtára adassék.

A helyesléssel fogadott indítvány következtében a küldöttség által meghívott Kovács Gyula polgármester éljenzs között megjelenvén a gyűlésteremben, elnök tanácsos aa a képviselőtestület határozatát tudomására hozza; mire polgármester aa meghatottan köszöni meg a képviselő testületnek az alkalommal is vele szemben tanúsított eljárását, s ünnepélyesen jelenti ki, hogy mint eddig, ugy ezután is mindig, minden önérdéktől menten fog a város közjáváért munkálni.

5. A jegyzőkönyv hitelesítésére szabályrendeletünk értelmében kiküldetnek: Török Bertalan, ifj. Gáspár János, dr. Magyarai Károly, Ungerpek Miklós, Dunai Albert képviselő aai.

Több tárgy nem lévén, elnök tanácsos aa a gyűlést bezárja és a képviselők a polgármester életével távoznak el.

Jelen jknyv az 1891. január 23-án tartott tanácsülésben a fennebbi 5. pont aistt kiküldött bizottság jelenlétében felolvasatván, hitelesítettet.

Török Dániel. Horváth József, első tanácsos mint elnök főjegyző.

VEGYES HIREK.

— Főmagasságn Simor János, Magyarország hercegprímásának temetése január 28-án, Ó Felsége a Király és József főherceg Ó Felsége képviselőinek, gr. Szapáry miniszter elnök, gr. Csáky közoktatásügyi és br. Fehérvári honvédelmi miniszterek. a főrendi és képviselőház küldöttségének, az egyházmegyék képviselőinek és óriási közönség részvételével történt meg Esztergomban a nagy főpapot megillető gyászpompával. A megboldogult hercegegrímás elhunytáról a lapok általában kiváló részvétellel emlékeztek meg, dicsérrel emelve ki érdemeit s egyenes, jóságos magatartását. Vegrendeletében bőkezűleg gondoskodott a szegényekről és egyházáról. Temetésén az erdélyi egyházmegyéket főtiszt. Balint Károly és dr. Tódor József kanonokok képviselték. Ország-szerte gyászmiseket tartottak, nálunk Enyeden 29-én volt. Vajha a hazáusk, egyháznak, tudományoknak és művészeteknek oly nemes és bőkezű pártolója lenne utódja, mint Simor János, ki Pázmán Peternek sok szép erényét bírván, örök emléket biztosított magának.

— Requiem. Simor hercegprímásért f. hó 29-én d. e. 10 órakor a helybeli minoritarendiek templomában

gyászistenisztelet volt, melyen a városi tanács Kovács Gyula polgármester ur vezetése alatt s több állami hatóságok vettek részt. A requiemet Deli Ödön minorita rendi házfőnök celebrálta. A szentélyben nagy gyászpompával ékített, gazdagon világított katedrális volt felállítva. Ot napon át a harangok zugása hirdette az ország bíboros főpapjának gyászos elhunytát, ki az elmúlt évben 100 frttal járult a most öt sirató harangok ujja öntéséhez.

— Nagyenyed város népességére vonatkozólag a mult számunkban közölték kiigazítása végett a népszámlálási munkalatók teljes befejezése után a következő értesítést vesszük: Találattott: a polgári lakosságban 5915 lélek, katona 116, összes lakosság 6031. Meg kell jegyeznünk azonban, hogy e számban csak 60 tanuló szerepel, holott az év nagyobb részében 600 tanuló lakik Nagyenyeden, ha még tekintetbe vesszük, hogy 97 ideiglenesen távol volt, az év közepére kiszámított lakosság 6668 lélek. A 6031 lélekből férfi 3172, nő 2859; magyar 4148, oláh 1439, német 179, tót 14, lengyel 5, más nemzetiségű (czigány, zsidó, rusnyák, dálmát, szerb.) 246. Az 1880. évben eszközölt népszámlálás alkalmával találattott 5362 lélek, szaporodás 669 lélek, mely szám 12 1/2%-nak felel meg, magyar volt 3943, szaporodás 205 mely szám 5 2/2%-nak felel meg.

— A népszámlálás eredménye vármegyénkben

1880-ban volt	2869	Abrudbányán,	most	2992	+ 123
	7338	Gyulafehérvár		8181	„ 843
	5362	Nagyenyeden		5914	„ 552
	3683	Vizaknán		3772	„ 89
	27,057	Nagyenyei járás		28,988	„ 1931
	21,511	Marosujvári		25,101	„ 3590
	17,613	Kisenyedi		18,717	„ 1104
	21,533	Balazsfalvi		24,115	„ 2582
	23,281	Alvinczi		24,827	„ 1546
	25,305	Magyarigényi		26,804	„ 1499
	22,469	Verespataki		23,354	„ 885
		Összesen		192,565	„ 14,744

— Hymen. Nagyvárad Kóblós Miklós m. igeni főszolgabíró köztiszteletben álló családi körében f. hó 26-án szép ünnepély folyt le, kedves leányát: Mariskát eljegyezvén dr. Dobozy Vilmos járási orvos. Szerencsét s boldogságot kívánunk a szerető szívek szép frigyéhez.

— Értesítés. A helyi állami polgári leányiskolához kapcsolt női kézimunka tanfolyamon a folyó iskolai év második felében a következő három 5—5 óra terjedő rendkívüli szaktanfolyam nyitattik: u. m. I. A fehérmű szabás és varrás tanfolyama. Fehérműnek varrása kez-vel és gépen. A szabás összeállítás módjai. II. A felsőruhaszabás és varrás tanfolyama. Felsőruhák varrása kez-vel és gépen. A szabás összeállítás módjai. III. A him- és csipkeverés ágai, u. m. arany-, ezüst-, renaissance-mór-, velencei-, aranyfiligránbimzés, valamint a bőrmetszés is. Beiratási idő február 2—4, d. u. 2—4 óraig. A tanítás nevezett hó 5-én veszi kezdetét. Tandij jelenlegi tagok után 2 frt, új beiratkozók után 2 frt 50 kr. Nagy Enyeden 1891. jan. 29. Dancs Samu, igazgató.

— A szegény tanulókat segélyező kör részére adakoztak: Laszlo Gyulane öngyagsága ivén: özv. Zeyk Miklósné önsga 10 frt, 12 pár harisnya, 3 rendbeli női ruha, 3 férfi kabát, 3 mellény, 2 nadrág, 2 schwal, 1 nagy kendő; br. Kemény Katalin önsga 6 pár gyermek rékii, 1 fejkötő, 1 pár karmantyú; Nádori Vilmosné önsga 1 frt és egy pár eszima; Lőcsei Lajosné és Asztalos János 1—1 frt; Laszlo Gyuláné önsga 2 rend női ruha. Fogadják a nemes szívű adakozók a halás köszönetem a kör nevében: ifj. Cirner, péntáros.

— Nyitvános számadás és nyugtázás. Állami iskola gondnokságuk által f. hó 18-án a szegény tanuló felruházása javára rendezett multság alkalmával volt: 1) bevétel: belépti díjakkól: 63 frt 50 kr, felülfizetések-ből: 40 frt 70 kr, összesen: 104 frt 20 kr; 2) kiadás: 37 frt 30 kr. Maradék 67 frt. Ez alkalommal felülfizettek avagy jegyeiket megváltották: dr. Boér Jenő 3 frt Gáspár János kir. tanfelügyelő 2 frt, Szász József főszolgabíró 2 frt, Seres Attila 2 frt, Salamon Herman 2 frt, Krisán István, Tamás Daniél, Kovács N. Ferencz, Rotenstein Salamon, Sófaiy B. la, Andrási János, Krangel Sándor, Salamon Simoa, Seoukup József, Fülöp Lóvi, Klein Mihály, Balogh Mihály, Ábrahám József, Barts postatiszt, Haab József, Ravai József, Virágh István, Valter Károly 1—1 forint, Fischbein Ignác, Tárkányi György, Grega András, B. J., Valter Ferencz, Gidáli Lajos, Szilveszter Albert, Lukács Péter, Kőrösi Antal, Stafkovits Jácint, Csoma Ferencz, X. Y. Luppán Helén, Jancsó állomás főnök, Bernhárd Salamon, Kovács Miklós, Glüekman Leopold, Eneytér Károlyné, Horváth László, Pallas Gyula, Mörza László 50—50 kr. Kiss István 10 kr. Kedves kötelességet teljesít gondnokságunk, midőn a nemes közönségnek ugy a belépti díjjak, valamint a felülfizetésekért halás köszönetet nyilváníthat. A szegény tanuló nap imája hasson az ég urához, hogy küldje áldását mindnyájokra! Tóvis, 1891. január 23. dr. Boér Jenő gond. elnök. Kiss Elek gond. jegyző.

*) Menet Torda felé.

(Folyt. köv.)

— A nagyenyedi dalkör, 1891. február hó 7-n, a régi városház termében, pénztára javára mulatságot rendez. Belépőjegy ára 1 frt, itjusági jegy 50 kr. Jegyek előre válthatók Wokál János ur könyvkereskedésében, a pénztárnál. A mulatság kezdete pont 8 órakor. Program: „Alkalmi Album.” Fenszóval szerkesztik a Dalkör működő és pártoló tagjai. Tánccs — viradrig. Tánccszenetek alatt válogatott énekdarabokat ad elő a Dalkör.

— A Dalkör február 7-iki mulatsága, este pontban 8 órakor, az „Alkalmi Album”-mal kezdődik. A rendezők egy, rövid felolvasásokból szerkesztendő írói bokrétát neveznek így. A Dalkör belső tagjain és tisztviselőin kívül részt vesznek az Albumban br. Kemény Endre, Szabó Jenő, Szócs Sándor, Török Bertalan, dr. Varró László. Tánccszenetek alatt a dalkar ujan betanult darabokat ad elő, köztük egy szép solo-quartettet. Egyszerű, fesztelen, kedélyes mulatságra, s ennek teljes sikerére számítunk ezen estén.

— Unirea czimvel, tartalmas egyházközponti lap jelenik meg Balazsfalván f. évi január 1-től dr. Vasilii Hossu szerkesztésében. Az erdélyrészi gör. kath. lakosság részére rég kívánatos volt ily lap, s mi — az eddig megjelent 4 szám után itélve, — csak elismeréssel szólhatunk.

— Anglia és Franciaország közt a személy- és áruforgalom megkönnyítésére újabb két angol mérnök sajátos gőzkomp tervezettségével foglalkozik. Ők elvetik az alagut eszméjét, mivel ily hosszú alagutban a levegő okvetlen megromolnék, a hidépítést pedig azért ellenzik, mert a hajó közlekedést nagyon akadályozná. Tervük szerint a tenger színe alatt 14 méternyire fekszenek a két vasúti sín alapzatát képező cső szerkezet, melyen végig futna az egész vasúti vonatot megbíró s gőzerővel mozgatott magas álvány, mely nagy súlyánál fogva a legnagyobb szélviharral is képes lenne (számításaik szerint) dacolni. Az előállítási költség 80 millió márkát tenne, tehát csak tízezeréssé annyit, mennyibe egy ily kolosszális hid kerülné.

— „THE GRESHAM” élel-biztosító társaság Londonban. E társulat évi jelentése, mely az 1890. június hó 30-án befejezett 42-ik üzleti évről szól, és a részvényesek 1899. decz. hó 16-án tartott rendes közgyűlése elé terjesztett, rendelkezésünkre állván következő pontjait közöljük. Az elmúlt év eredménye rendkívül kedvezőnek mondható. A társulathoz az utolsó év alatt 6673 biztosítási ajánlat nyújtott be 55.965,275 frt értékben, melyek közül elfogadottak 5764 db. 47.194,725 frt biztosítási összeggel és erről a megfelelő számmal kötvény ki is állítottak. A visszafizetési díjak levonása után 15.500,911 frt 77 cts.-ra rug, a miben az 1770694 frt 60 cts.-ot tevé első évi díjak benn foglaltak. A kamatszámra mérleg 4583437 frk 40 cts.-ot tesz, miáltal a társaság évi jövedelme a díjbevitel hozzászámításával 20084349 frk 17 cts.-ra emelkedett. A társaság az elmúlt év folyamán 806667 frk 81 cts.-ot utalványozott oly követelések folytán, melyek életbiztosítási kötvényekből eredtek. Lejárt biztosítási és vegyes biztosítások sat. fejében fizetett a társaság 1.927233 frk 75 cts.-ot, kötvények visszaváltására 1426338 frk 75 cts.-nyi összeget forított. A biztosítási és járadék alapok 5789558 frk 13 cts.-al gyarapodtak. Az összes cselekvő vagyon az üzlet végével 111610613 frk 54 cts.-ra rugott. Tőkebefektetések: 2460317 frk 40 cts. a brit kormány érkeiben, 539819 frk 79 cts. az indiai és gyarmati kormányok érkeiben, 13995488 frk 23 cts. idegen államok értékpapiraiban, 1734190 frk 10 cts. vasúti részvények, elsőbbségek is garanáltak, 52410338 frk 33 cts. vasúti és egyéb kölcsönkötvényekben 16619240 frk 72 cts. a társaság ingatlanaiiban, melyekben a társaság bécsi és budapesti házai befoglaltatnak, 8097063 frk 85 cts. jelzálogban, és különböző értékekben 14753255 frk 10 cts. Az évi jelentés részletesebb adatai a budapesti főközigazgatásnál kaphatók, a hol egyuttal ajánlatok életbiztosításokra benyújtandók.

Irodalom.

„Zenevilág” czimvel a múlt hó folyamán Sztjojanovits Jenő szerkesztésében s dr. Ambrozovits Dezső főmunkatársága mellett, a fővárosban zenészi szakközönség indult meg, melynek hetedik száma is már előtűnik fekszik. Ez a szám is épp úgy, mint a többi rendkívül érdekes és változatos tartalom lép a közönség elé. A lap hozza Zichy Géza gróf, a nemzeti színház és az opera új intendánsának jól sikerült arcképét és életrajzát, hoz egy aktualis cikket az országos dalárszövetségről, az „Egyházi zenéről”, Berlioz „Egy zeneművész életéből” című színműjének ismertetését, hoz egy tarczát Beethoven „Holdvilág” szonátájának eredetéről s ezen kívül számos apró közleményt. Ehez a számhoz egy gyönyörű kiviteli zene melléklet is van esatolva (egy részlet Sztjojanovits „Csárdás” ballet-jéből, melyet az operaházban óriási sikerrel adnak.) A „Zenevilág”, mely minden kedden jelenik meg, kiváló gondot fordít az aktualitásokra s mindig teljes tárgyilagossággal szól hozzá a fontosabb napi zenei kérdésekhez. Előfizetési árak: egy évre 6 frt, félre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr. Az előfizetéseket Budapestre, Hajós-utca 7 szám küldendők. A jelenen szerkesztett s zenei életünkben hűzöngölő apot olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Az aradi magyar állami érem.

— Irra: V a y Károly gróf.
(Folytatás)

Fokozott mértékben szükséges hát, hogy minden község mielőbb szerezzen be magának jó tűzoltó szerezket. Már pedig ily bevásárlásnál szükséges, hogy a községi előjáróság egészen tájékozva legyen a tűzoltószerek mostani áráról; s így oly táblázati kimutatás, mely az ország összes gyártmányainak ez időszertit árait élénk tárja, bizonyára közérdekű.

Mióta a vasutak nálunk is jelentékenyen szaporodtak, (kivált a zónajegyek áldásos hatása következtében) hónapról-hónapra többen utaznak föl a vidékről Budapestre, hogy bevásárlásikat személyesen eszközöljék. Az elmúlt karácsonyi ünnepek alkalmából bizonyára tíz-huszharminezzer vidéki volt e végett a fővárosban. De más részről a községek nagy száma most szezeztén be tűzoltószereit, jó szolgálatot teszünk lapunk illető olvasóinak, mi ön figyelméztetjük őket legkötőbb s legolcsóbb tűzifecskeendőkre és tűzoltószerevényekre, melyek (a pompásan sikerült aradi kiállításon rendezett összehasonlító verseny alkalmával az összes kiállítók és versenyzők között a legfőbb díjjal, a nagy állami ezüstéremmel és diszoklevéllel lettek kitüntetve) Tarnóczy Gusztáv országgyűlési képviselő tűzifecskeendőgyárában (iroda: váczikörút 79. sz.) szerezhetők be.

Az országban jelenleg működő nagyobb műhelyek s gyárak, melyek tűzoltószerek készítésével, illetőleg gyártásával foglalkoznak, legutóbbi árjegyzőikek szerint, árai következők:

Tűzoltó-sisak: Walsér 5 frt, Geitner 3 frt 95 kr, Seltenhofer 4 frt 50 kr, Tarnóczy 3 frt 90 kr.

Bőrsapka: W. 1 frt, G. 1 frt 10, S. 1 frt 20 kr, Tarnóczy 1 frt.

Mászóöv: W. 7 frt, G. 7 frt, S. 6 frt, Tarnóczy 5 frt 90 kr.

Szivattyúöv: W. 1 frt 50 kr, G. 1 frt 45 kr, S. 1 frt 50 kr, Tarnóczy 1 frt 35 kr.

Mászóbaltá tászkával: W. 4 frt 25 kr, G. 4 frt 20 kr, S. 4 frt 40 kr, Tarnóczy 3 frt.

Szivattyúsbaltá tászkával: W. 3 frt, G. 3 frt 50 kr, S. 4 frt 40 kr, Tarnóczy 3 frt.

Mászókötél: W. 3 frt 50 kr, G. 3 frt 25 kr, S. 3 frt 60 kr, Tarnóczy 3 frt 10 kr.

Kéthaugu jelző: W. 3 frt 50 kr, G. 2 frt 50 kr, S. 3 frt 50 kr, Tarnóczy 2 frt.

Kender-tömlő: W. 1 frt 10 kr, G. 1 frt 20 kr, S. 1 frt 10 kr, Tarnóczy 85 kr.

Tömlő-csavarok: W. 5 frt 50 kr, G. 6 frt 50 kr, S. 6 frt, Tarnóczy 5 frt 50 kr.

Dugó-létrák: W. 24 frt, G. 14 frt, S. 30 frt, Tarnóczy 12 frt.

Locomobil-fecskeendő: W. 70 frt, G. 70 frt, S. 90 frt, Tarnóczy 60 frt.

Kétkerekű targonca fecskeendő: (szívómű nélkül) W. 340 frt (csak 92 mm. z így nem szabad a községeknek vásárolnia) G. 300 frt (csak 80 mm. s így nem szabad a községeknek vásárolnia) S. 500 frt (100 mm) Tarnóczy (100 mm.) 200 frt (szívóművel)

Kétkerekű mozdony-fecskeendő: W. 600 frt, G. 675 frt, S. 600 frt, Tarnóczy 500 frt.

Négykerekű nagy falusi fecskeendő: (2 ülésel) W. 720 frt, G. 800 frt, S. 675 frt, Tarnóczy (négy ülésel) 600 frt. Négykerekű „városi” fecskeendő: W. 800 frt, G. 800 frt, S. 725 frt, Tarnóczy 700 frt.

Vízfordó-kocsi: W. 280 frt, G. 250 frt, S. 250 frt, Tarnóczy 220 frt.

Ezen összehasonlító táblázat kézzel foghatólag bizonyítja, hogy a mindenütt legjobbnak bizonyult Tarnóczy-féle gyártmányok egyuttal a legolcsóbbak. Persze! az színtén kitűnik ezen összehasonlító-táblázatból, hogy amíg a Tarnóczy-féle gyár nem létezett, ilyennemű bevásárlásoknál a vevőket ugyancsak kegyetlenül szerezelték meg.

CSARNOK.

Jónás és a két Gido.

(Mese)

I.
Nagyenyedi sétaterén
Két kis gidó játszik;
Pótadót, hogy nem fizetnek
Mindkettőn meglátszik
Vigan élve és szökelve
Egész élők játék,
Rosszat tenni kárt okozni
Ninesen bennök szándék.
II.
Nagyenyedi sétaterén
Kis tanuló sörge
Két gidócskát észrevéve
Kész a játék terve.
Ostort fonnak, hámot kötnek
S gidókat befogják,
Ostort pattog, gidó megek
Ugy elűzik, hajtják
III.
Nagyenyedi sétaterén
Szörnyű veszedelem,
Szemforgatva, fontoskodva,
Jónás ur megjelen.
Nagy tudós ő, sok a dolga
Uj rubrikát fundál,
Ki szabadba, sétaterére
Éppen ezért sétál.
Két kis gidó, gyermekesereg
Boszantja őt szörnyen.
Mit csináljon nagy bajában?
Ki felelné könnyen?
„Följentelem! bepanaszalom!
Sajót irodában!”
— Töprekedik, élvelődik
Jónás ur magában. —
„Ezt nem teszem, dehogyan te-
szem!”
Alispánhoz megyek.
Ez sem elég. Több kell ide,
Hogy bosszulva legyek!
„Szerkesztő ur kérem szépen:
Panaszom van nékem!
Igy írom le „Közösvárba”
Mi van e vidéken!”
* * *

Két kis gidó története
Igy került „sajtóbába”,
Kis Jónásról, a bőszi hősről
Ezért zeng a nóta.
Tityrus.

Az ördög látogatása.

Egy este megjelent nálam az ördög.

— Névem — ugymond Mathe Rix, az alvilág úgynöke vagyok.

Udváriasan meghajolt és mosolyogva fűrkészte arcomat.

Az inaim egyszerre reszketni kezdtek; a hajam kefezőrré meredt, az arcom pedig bizonyára olyan fehér volt, mint a f. l.

Abban az időben olyan féltékeny voltam, hogy a városban kívül nem mertem sétálni a nyulaktól.

Pedig az ördög nem volt olyan rémalak, mint a régi templomok falára festve látható: kifogástalan eleganciával volt öltözve, mint egy előkelő vigémezhez illik is. Csupán az egyik cipője mutatta, hogy nem rendes emberi láb van benne, hanem valami löcsre függesztett pata.

— Miben utazik? — kérdeztem végre nagy nehezen lélekzethez jutva.

— Ielkekben uram, — felelt a pokolutazó.

— Hogyan jutott eszébe az, hogy hozzám jöjjön?

— Tekintetességem régen a jegyzőnkben van!

— Én? az ördögök lajstromába?

— Igen kérem, mert ön hírlapíró és a hírlapírókat kivétel nélkül elviszi az ördög.

— Ez egészen új dolog előttem.

— Pedig természetesen: önök több szolgálatot tesznek a pokolnak, mint mások és így egészen ott van a helyük: tisztelgetjük, külön kabin és a legnagyobb figyelem van ott berendezve önökre.

— De hát miféle szolgálatokat emleget ön, — kérdeztem csudálkozva, — én a tisztességes sajtó munkáca vagyok.

— Annál is inkább. Hát nem önök csinálják-e a háborukat, a mikor a hangzatos cikkekkel népeket boldogítanak föl a nagy vágóhídra, melynek esatatór a neve? — nem önök dicsőítik-e az öngyilkosokat, a kik százával hullanak naponként a pokol ölébe csupán azért, hogy nevük egy napon szellemi gázoszagnérunggal kerüljön a lapok hasábjaira; nem önök tujják-e a gyanu koromját az ártatlanság fehér arcára, hogy a közvélemény kimondja rá a szerecsent? — nem önök csinálják-e a politikát, a mely a bölcsesség álara az alatt számárfejjel boldogítja tönkre a nemzeteket? — nem önök adnak-e helyet a hamis börtetődításoknak, a melyek által szárnyat kap a pénz és körmöt a nyomor; nem önök kedveznek-e a hiúságnak; — nem önök dédelgetik-e az irigységet?...

— Elég uram.

Az ördög, mint afele nagy szónok, nem engedte magát félbeszakítani:

— A ki haszonért, anyagi jólétért tesz ilyesmit, annak van mentsége a másvilágon, de a hírlapíróknak nem ez a talajuk. Ők mikor beszégetnek a kalamáriához, rendszeren egy jóra való köznapit pályát rugnak oldalba s egész életüket felváltják apró holnapokra. Aztán elkezdik azt a mindennapi lázas verőfejtést, a melynek végén oly kimerülten kóvályognak, mint az őszi legyek; amely után kellő erőgyűjtésre nem gondolnak; a családi élet csak alvó fészek nekik; nem ismerik a nyugalmat, a gyermek mosolyt, a házi sipkát, az almafa árnyékát, a nyugalmat, a jó egészséget és a vasárnapi miéet, de ismerik a szellemi mérgekverést, a lovagias mezben járó gyűlölködést, az epét, mely őt, a boldogtalanságot, amely egy párnán alszik velük.

— Mit kíván tőlem, — szóltam türelmetlen mozdulattal.

— Bizonyítékot az iránt, hogy ön haláláig ezen a pályán fog maradni.

— Ehez nincs önnek joga.

— Nem is mondom azt, csupán ajánlatot teszek, mint egy szolid cég úgynökéhez illik, ön megköti velem a szerződést, ön pedig teljesítem egy kívánságát.

— Köszönöm, — feleltem, a szerződés szótól megdöbbenve: — de kérek 24 órai gondolkodási időt.

— Amikor tűzbe veti a névjegyemet, megjelenek, szólt s azzal megbajtotta magát és a szokásos kénközösgu lángsustorgas között eltűnt.

Ugy éreztem magamat, mintha rémalomból ocsudtam volna föl. Azonban egy tekintet az ördög fekete vizitkártyájára, a melyen hajszálvékony lángirással ragyogtak a betűk, elég volt ahhoz, hogy a valóságom ne kétkedjem tovább.

— Nem adom el magamat! szóltam nekikeményedve, — inkább eltagadom azt is, hogy valaha ábécét tanultam.

Egész éjjel céltalanul bolyongtam az utcákon, mint az ilyen bolyongás egy regényes ördögi látogatáshoz illik is. Azt hittem, hogy gondolkozom a történet fölött, de nem gondolkoztam: a félelem és aggodalom vasvesszői alatt futott a szívem, és a gyötrelmek éjét virasztottam át.

Végre hajnal felé a szerkesztőségünk kapujához értem. Beakartam ott csengetni, de annyira elvoltam bágyadva, hogy nem bírtam fölemelni a kezemet. Nekij

támaszkodtam ott a kapunak és állva aludtam, mint egy kőszobor.

Valamelyik nyomdászgyerek ébresztett föl.

Mar akkor világos raggal volt. A szerkesztőségi tagok együtt ültek a kiadóhivatalban, hogy megbeszéljék a napi teendőket.

— Szerkesztő ur, — szóltam, — engedje meg, hogy a mai napon kilépjek a szerkesztőségből: elhagyom az újságírói pályát örökre.

Csudálkozva tekintettek rám mindnyájan.

Láttam, hogy magyarázatot várnak.

— Megmondom őszintén az okát: az este megjelent nálam az ördög és alkudni kezdett a lelkemre. Bebizonyította, hogy előbb-utóbb úgy is elvisz.

Nem folytathattam. Mindnyájan kacagtak.

— Meujen haza, — szólt végre jóakarattal a szerkesztő — aludja ki a mámorát.

Föltámaszkodtam a lépcsőkhöz a szerkesztőségbe, hogy búcsút vegyek attól az egyszerű szobától, ahol napról-napra kiirtam a lelkemet.

Az asztalon ott heverték még a felbontott újságok, az összegyűrt sürgönyök, tudósítások és egy megkezdett regény.

Leültem még egyszer az asztalhoz és két kezembe fektettem égő halantékomat.

Ugy tetézett, mintha élet szállt volna ezekbe a tárgyakba: a szavazat heverő újságlapok susogni kezdtek, a sürgönyök izgatottan hajoltak össze, az álló csatogott a kalamárisban álló toll szárnyakat öltve szállt ki egy papírosra és repülni kezdett, vékony sorokat hagyva maga után.

A komoly „Nemzet” fölemelkedett egész nagyságában és rosszalón csóvalta a fejet. A „Pesti Napló” melléje surrant és Apponyi árnya emelkedett ki belőle, egy csomó vezércikket forgatva felém; a „Budapesti Hírlap”-on az én kedves Eff-ndim halovány arca lengett át, majd a „Pesti Hírlap” futott elő a halom alól, lapjai gyorsan szétomlottak előttem: egymásután forogtak elő a hasárok, a melyek minden szaván szerettem megismerni, kinek a tollából csordult ki. Jöttek aztán a különféle képes lapok, tudományos folyóiratok, kedves ismerősként rosszalni távozásomat, végre előállott az én lapom, az a mindennap újra születő édes gyermekünk, akibe mindnyájunk lelkéből, egyéniségéből van valami többé vissza nem vehető rész: eleven szabályos soraiból az eszmék tiszta szemei mosolyogtak rám, komolyságában is láttam valami vidámságot, vidámságában is valami komolyságot, s az egészen valami kedves ünneplésséget, mer ez a mi lapunk mindig glacié-keztűben szokott megjelenni.

Komoly rosszalással csördültek elém a cicero sórók; ballapost lejtegetett a garmoud, kigunyolt a szatirikus bourgoise.

A tárczából elő lengtek a különféle tarkabarkurak, grófok, hercegek, szerelmes kisasszonyok, csapodár mevasszonyok és más ismerős alakok. Őszekeveredtek a hírvolat alakjaival és búcsút integettek a zseb-kendőikkél, miközben nem egy meg is törölte a szemét és kérték hogy ne lépjek ki kaszinójuktól.

Majd az én kedves egyszerű szülőteim jöttek elő; a kritikától egy kissé megtépázottan ugyan, de azért bizalommal a jövő iránt.

Ezek is rimázkodtak, hogy ne hagyjam el őket; a testet öltöt gondolatok fényes régiója rajzott körül: a szárnyas toll kezembe simulva biztatott, s a szellem ragyogó tűz pompas világának közepén éreztem újra magamat.

Főlkartam emelkedni, hogy lerázzam magamról a bűnületet, azonban ijedten vettem észre, hogy nem bírok. — Bocssátsatok, bocssátsatok! esengtem a körülöttem nyüzsgő alakokhoz, mire egy mély, komoly hang emelkedett föl a szoba mélyéből:

Nem azok kötnek le téged jó ember; hanem az hogy hozzá vagy nőve az íróasztalhoz!

— Az nem lehet, — feleltem kétségbe eséssel és mindem erőmet összeszedtem, hogy eltejjem az életemet az íróasztaltól.

De nem lehetett; minden kísérlet, melyet távolodásra tettem, kimondhatatlan kínokat okozott; éreztem, hogy darabonként szakad ki a velóm és a szívem, ha tavozom.

A szenvedésektől kimerülve borultam ra az íróasztalomra és a fejemet két karomra fektetve mely alomba merültem.

Lampavilágos est volt, midőn fölebredtem. Körülöttem a szerkesztőség tagjai ültek mélyen mélyen a papírosra hajolva; homlokuk redőiből fényugarak szállottak a papírosra; szemekben eszmék lobogtak, halvány arcukon a munkaslaz rózsai gyuladtak föl, a szerkesztőségben az aczel-tollak szilaj zeneje hallatszott.

Egész halmazban állottak már a szerkesztő előtt a holnap szenzácós olvasmányai, de a szellem napszámósa meg egyre ontották a csillogó gyöngvöket, a mik egymást temetik mindennap, a föltamadas reménye nélkül.

A láz megkapott ujra, agyam kigyultat tőle, vérem

munkára pezsdült.

Egy perc múlva már kezembe volt az ördög névjegye: A tűzbe dobtam.

Violaszínű langokban, dühöngve égett a vizikártya s ugyanazon pillanában kiszállott a langok közül az én sötét ruhába öltözött ördögöm.

— Mit kíván tehát, — szólt mosolyogva — pénzt ugy-e?

— Nem pénzt, nem. — feleltem — aonyi pénzt nekem az ördög sem tud teremteni, hogy hétszersunyi adósságom ne legyen belőle; a pénz nem nekem való.

— Tehát nagy nevet, dicsőséget?

— Nem: a nagy névnek ugy a terhe, a dicsőség fája az irigység kigyóival van tele.

— Akkor hat nem tudom eltalálni önnek a guszusát. Csak egy pillanattig hadd gondolkozzam, hogy mi lehet a legokosabb jó az emberi életben.

Az ördög egy szivart vett a szájába és a tüzes végét beleté fordítva szitta.

— Nekem az a legnagyobb bajom, — szóltam a pokol küldöttehez, hogy túlságosan érzékeny vagyok. Minden mélyen hat rám és e miatt sokat szenvedek. Azt hiszem, hogy ha ez a nagy érzékenység nem volna bennem, mindig jól érezném magam. Csak azt nem tudom bizonyosan, hogy mivel érez az ember, mert némelyik tudós azt állítja, hogy a szívvel, másik azt hogy az agyvelővel.

— Egyiknek sincs igazga, — felelt az ördög, — az ember sem a szívvel, sem az agyvelőjével nem érez tisztán, hanem ennek a kettőnek összeműködése által.

— Hűltek önnek?

— Kérem, — felelt a kőszobor, — az ördögök a legkifülből természetű emberek.

— E szerint az a hűvös, hogy azt a teket, a mely a szívet az agygyal összeköti, van a kettő.

— Szívesen, felelt az ördög.

Szét vonta mellemen az inget és a szívemre lehelt. Éreztem, mint hűltek el bennem az érteim, s végül a szívem megfagyott.

A szerződést vérről irtuk alá és kicséréltük a példányokat. Volt bennem annyi hírlapírói életmenség, hogy az én példányom helyett egy kifizetetlen váltómat dugtam a kezébe.

Azóta nyugodt vagyok és érzéstelen.

Arczom olyan, mintha fából volna faragva; szemeim hideg üveg szemek; kezem szilárd, lábam nem remeg, homlokomon sem felhő, sem napfény, agyamban az előbbi viharok helyett fehér téli nyugalom.

Végig tudom nézni minden megindulás nélkül az élveboncolást, siket vagyok a gyermek sírasra, sós víznek látom a szenvedők könnyeit, privát állapotnak a mások szerencsétlenségét, mohamedán fatalizmussal a magamét, nem izgat haragra az igazságtalanság, nem hevit örömré többé soha semmi, s ha talán belelézek egykor az ördög lánc-övébe, a melynek felekén a halál sötét képét lehet látni, azt hiszem, akkor sem fogom elveszíteni fejemet, mikor az alvilágba robot velem az ördög.

Gárdonyi Géza.

NYILTÉR*)

Legelőnyösebben vesz és elad értékpapirokat, részvényeket, elsőbbségi kötvényeket, zálogleveleket, ércpénzeket és idegen pénznemeket.

Kiállít utalványokat (Cheques) és eszközöl fizetéseket a külföld bármely piacára.

Ajánkozik minden belföldi papir kamatszelvevényeit az esedékesség előtt nyolcz napon belül díjmentesen beváltani, kihuzott sorsjegyek és sorolt értékpapírok legelőnyösebb leszámítására, és minden a bank és váltó üzleti szakmába vágó üzletek eszközésére felvilágosítást szívesen és díjmentesen ad.

Lejárt szelvényeknek, a szelvényutalvány (Talon) benyújtása alapján, új szelvények megszerzését gyorsan és minden külön jutalék felszámítása nélkül eszközli.

A regále kötvényekre szóló járadék szelvényeket a napi árfolyam szerint teljes árbán fizeti.

Hutflesz Károly,
Kolozsvártt.

*) E rovatban közzétett nem vállal felelőséget a Szerk.

Felelős szerkesztőség:

DR. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.
Kiadótulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

590-1890 szám.

Arverési hirdetmény.

Alírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-ez értelmében közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírószág 2937-890. számú végzése által Schlézinger Barnárdnak nagyenyedi Zeitner Adolf hagyatéka ellen 466 frt 17 kr tőke s járulékat erejéig kirendelt ki-

Nyomatott Wokál Jánosnál Nagyenyeden.

légtési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 698 frt. becsült 2 ökrök, 4 dr. ökr, 1 nagy timárkád, 180 réka csőtöröküzéből álló ingóságok nyilvános árverés után eladatak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbírószág 4117-1890. sz. kiküldést rendelő végzése folytán vagyis Nagyenyeden a városháza előtt leendő eszközésére folyó 1891. évi február hó 5-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjelvéssel hívtak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-ez 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérnek becsáron alól is eladatni fognak. Az elarverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-ez. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagyenyeden, 1891. január 14.

Gajzágó Simon, kir. bírósági végrehajtó.

Hirdetmény.

A nagyenyedi ev. ref. egyház kanonikális pusztái és a szentkirály utcában levő papi major telkei örökáron eladók, venni szándékozók kéretnek ajánlataikat a nevezett egyházközség tanácsához írásba foglalva betérjeszteni.

Gáspár János,
főgondnok.

1-3

Erdő, bánya és források eladásában közvetít és ajánlatokat kér

Tolnai Ervin

Gyulaféhérvár. 7-10

Cs. és kir. szabad.

„ADRIAI” biztosító-társulat

— alapított 1838-ban. —

Vagyonbiztonsági tőkéje: 28 millió forint.

Intézője: báró Podmaniczky Frigyes.

Fentebbi biztosító intézet, mely 53 éves fennállása óta 146 millió forintot fizetett ki készpénzben károk fejében, elfogad biztosításokat a legelőnyösebb díjtételek mellett:

a) Az emberek életére; időleges díjfizetéssel; kiházasítási biztosítások gyermekek számára; tőkésítések halálesetére; vegyes biztosítás életbenlét vagy halál bekövetkezéssel, évi járadékok biztosítás stb.

b) Baleset biztosítások; egyeseknek halál, állandó- és ideiglenes munkaképtelenség esetére; ugyisint csoport biztosítások gyári-, mezőgazdasági irodahivatalnokokat illetőleg, valamint testületek részére.

c) Tűz-biztosítások. Tűz, villám, vagy robbanás által okozható károk ellen.

d) Szállítás és jégkárok ellen. Előfordulandó károk a legméltányosabban megállapítva pontosan lesznek kifizetve.

A cs. és kir. szab. Adriai biztosító társulat erdélyrészi vezérügynöksége Kolozsvártt.

Szekula Ákos,
vezérügynök.

Kiss,
titkár.

3-3

Szám 5640/890.

tkvi

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbírószág, mint telegkönyvi hatóság által a kéri kincstárnak Popa Mária szül. Rosianu és társai elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 62 frt adóhatalék, ennek 6% kamatai, 4 frt 86 kr. perbeli, 6 frt 40kr végrehajtási 10 frt 10 kr árverési már megállapított valamint a jelenlegi 4 frt 50 kr. és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett, végrehajtást szenvedő Popa Mária sz. Rosianu és kiskora gyermekei Popa Jora, Anna valamint Silea Vasziliának a Szász cs. nádai 64 számú tjkönyvben A/1-4 rendszám alatti ingatlanaira 531 frt megállapított kikiáltási árbán elrendelték.

Az árverés 1891-ik évi február 17-ik napján d. e. 9 órakor Szászcsanak községe hazánál fog megtartatni. Árverési szándékozók végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok becsáranak 10%-át készpénzben, vagy ovdák képes értékpapírban letenni.

Vető köteles a vételárt az árverés jogerőre válta után két egyenlő részletben 30 és 60 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 6%-os kamattal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál letétetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. jbrószág mint telegkönyvi hatóságnál és Szászcsanak község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbírószág, mint tkönyvi hatóság Nagyenyed, 1890. október 30- Vinczent, kir. aljbró.